

Normativa i documents de referència

Normativa

- DECRET 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

<https://www.gencat.net/diari/4915/07176092.htm>

Annex 1

Competències bàsiques

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

...

En el desenvolupament de les activitats escolars el paper de la llengua oral és fonamental, cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. Això implica ser conscient dels principals tipus d'interacció verbal, ser progressivament competent en l'expressió i comprensió dels missatges orals que s'intercanvien amb utilització activa i efectiva de codis i habilitats verbals i no verbals i de les regles pròpies de l'intercanvi comunicatiu en diferents situacions. S'aprèn a llegir i comprendre millor els textos, i a escriure i reflexionar i revisar com s'escriu, s'aprèn a pensar, a partir d'unes bones interaccions orals. En això juguen un paper clau les preguntes, les que realitza el professorat i les que han d'aprendre a formular els nois i les noies. En la llengua parlada per aprendre, el paper central és per a qui aprèn i cal que el professorat sàpiga orientar-los perquè l'ús de les habilitats de la llengua parlada vagi generant l'hàbit de fer reflexionar sobre com es fan les coses.

...

Annex 2

ÀMBIT DE LLENGÜES

Llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura, llengües estrangeres

Competències pròpies de l'àmbit de llengües

...

La competència oral, la qual facilita, a través dels intercanvis amb els altres, adults o no, elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, és a dir, la construcció del propi pensament. Cal considerar-la en totes les seves dimensions, la de la interacció, la de l'escolta i la producció, i la de la mediació, en gran grup o grups més petits, atenent tant els aspectes verbals com els no verbals i la possibilitat d'emprar diferents mitjans o les tecnologies de la informació i la comunicació. A més, l'ús reflexiu de la parla és l'eina més eficaç per al pilotatge dels aprenentatges. L'alumnat ha d'assumir el paper d'interlocutor atent i cooperatiu en situacions de comunicació, fet que l'ajudarà a intervenir de forma competent en el seu entorn i a desenvolupar-se amb expressivitat i fluïdesa en una societat democràtica i participativa.

Aquesta prioritització de la llengua parlada és de gran importància quan es tracta de l'ensenyament d'una llengua nova per a l'alumnat. En aquesta situació, l'ús de diferents recursos didàctics, amb variats formats i suports i en diferents contextos (festes, representacions, projectes i activitats curriculars) ha de ser una de les claus per a un aprenentatge eficaç.

També té una especial rellevància en l'aprenentatge de les llengües estrangeres, ja que el model lingüístic aportat per l'escola és la font bàsica de coneixement i aprenentatge d'aquesta llengua. Els discursos orals utilitzats a l'aula són al mateix temps vehicle i objecte d'aprenentatge, per la qual cosa el currículum ha d'atendre tant el coneixement dels elements lingüístics i comunicatius com la capacitat d'utilitzar-los en l'aprenentatge de diferents continguts curriculars i en les diferents situacions comunicatives; a més, el seu treball en aquesta etapa ha de ser el fonament del treball dels continguts de la competència escrita.

...

Recursos

Bibliografia bàsica:

- AVEDAÑO, F. *El desarrollo de la lengua oral en el aula. Estrategias para enseñar a escuchar y hablar*. Alcalá de Guadaíra: Trillas Eduforma, 2007.
- CARPENA, A. *El llenguatge oral a l'escola*. Sabadell: CIMS, 1997. (amb activitats didàctiques)
- CASSANY, D.; LUNA, M.; SANZ, G. *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó, 1993.
- COMELLES, S.. *Curs de conversa*. Vic: Eumo, 1994.
- GARCIA, I.; VILÀ, M.; BADIA, D.; LLOBET, M. *Expressió oral*. Barcelona: Alhambra, 1987.
- JIMENO, A. *Ensenya'm la llengua. Introducció a la llengua oral*. Barcelona: Cruïlla, 2001. (A partir de 7 anys)
- JORBA, J.; GÓMEZ, I.; PRAT, À. (ed.). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Barcelona: ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, L.. *Quina llengua i quina escola*. Barcelona: Aliorna, 1988.
- MARTÍNEZ MONGAY, A.: *Cómo preparar una exposición oral en todas las áreas de secundaria*. Colección Bibliotecas Escolares Blitz serie naranja, 1. Pamplona: Departamento de Educación. Gobierno de Navarra, 2004.
- PALOU, J. *La llengua oral a l'escola. 10 experiències didàctiques*. Biblioteca de Guix. Barcelona: Graó, 2005.
- POY, S. *Curs de llengua oral: guia didàctica*. Barcelona: Departament de Benestar Social. Generalitat de Catalunya, 2002.
- RÍO, M.J. del (Coord.). *La llengua oral a l'escola: una introducció*. Barcelona: Ediuoc, 1999.
- RÍO, M.J. del. *Psicopedagogía de la lengua oral: un enfoque comunicativo*. Cuadernos de educación, 12. Barcelona: CE UB / Horsori, 1998.
- VILÀ, M. (Coord.). *Didàctica de la llengua oral formal: continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Biblioteca d'articles, 131. Barcelona: Graó, 2002.

Recursos a la xarxa:

- Bibliografia específica per a primària:
http://www.xtec.cat/lic/nouvingut/alumnat/alu_mat_primaria.htm#expressio
- Bibliografia específica per a secundària:
http://www.xtec.cat/lic/nouvingut/alumnat/alu_mat_secundaria.htm#expressio
- Bones pràctiques:
<http://www.xtec.cat/videoteca/>
<http://www.xtec.cat/lic/centre/8#8>
 - Assemblea de classe (CEIP Sant Miquel)
 - Aprendre dels avis (ZER El Llierca)
 - El rei la reina manen que... (CEIP Joan XIII)

- Expressió i comunicació audiovisual (CEIP Gitanjali)
- L'arribada a l'escola (CEIP Pere Viver)
- L'exposició oral a l'àrea de ciències socials (Escola del Parc)
- L'expressió oral al parvulari en una escola de diversitat lingüística (CEIP Collaso i Gil)
- La comprensió d'un text a la classe de ciències naturals (IES Manuel de Blancafort)
- La interacció verbal en la construcció del coneixement (CEIP Coves d'en Cimony)
- Parlem d'anuncis: la publicitat (IES Doctor Puigvert)
- Ràdio Ràpia (CEIP Sant Domènec de La Ràpia)
- Webcam (CEIP Marià Galí)

Documents de suport:

- **2.1.2.2 Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I. Fonètica**
- **2.1.2.2 Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. II. Morfologia**
- **2.1.2.2 Sobre diversos punts de la normativa verbal i de l'estàndard oral dels demostratius (Documents de la Secció Filològica III)**

Formació:

- Curs de formació del Departament d'Educació *Aprendre ciències socials i experimentals. Parlar, llegir i escriure.*